

ת"פ 47292/01/14 - ציקי ארביב נגד מדינת ישראל, משיב 2, אהוד גבריאלי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 47292-01-14 מדינת ישראל נ' גבריאלי
תיק חיצוני: 0-4002-01121-620

בפני כבוד השופטת שירלי דקל נזה
המבקש ציקי ארביב
נגד
משיבה 1 מדינת ישראל

משיב 2 אהוד גבריאלי
החלטה

בפני בקשה מטעם מר ציקי ארביב (להלן: "**המבקש**"), לעיין בכתב האישום ובפרוטוקול חקירת המבקש בתיק זה (להלן: "**התיק**").

הרקע לבקשה ונימוקיה

1. נגד המבקש

ת"פ 8260-07-14 וב-ת"ב 21284-04-15, בגין הפעלת אתר לסילוק פסולת ותחנת מעבר לפסולת ללא רישיון עסק (להלן: "**כתבי האישום האחרים**").

לטענת המבקש, במועדים הרלוונטיים לכתבי האישום האחרים, היה הנאשם בתיק מנהל תחום פיקוח במחוז מרכז של מנהל מקרקעי ישראל (להלן: "**הרשות המוסמכת**"), והוגש נגדו כתב אישום בגין מתן אישורים לפינוי שאריות פסולת חומרי בניין לטובת חברת אל-נדף תשתיות ופיתוח בע"מ (להלן: "**החברה**"), בניגוד להוראות מנהל מקרקעי ישראל, כשכתב האישום מייחס לנאשם עבירה של מרמה והפרת אמונים.

הנימוק אשר בעטיו מבוקש העיון מתבסס על זכות המבקש להתגונן כראוי בהליכים הפליליים המתנהלים נגדו בגין כתבי האישום האחרים, תוך הצגת מלוא התמונה העובדתית והמשפטית.

לטענת המבקש, האישורים שניתנו לחברה הינם ביחס להפעלת תחנת פינוי פסולת בסמיכות לאתר הפסולת של המבקש כאמור בכתבי האישום האחרים, ועל כן, יש בכתב האישום ובחקירתו כדי להועיל להגנתו. עוד נטען כי קיים

חשש שמצד אחד הרשות המוסמכת נתנה אישור לפעולות החברה בחלקה הסמוכה לחלקתו של המבקש, ומצד שני מסרבת ליתן אישור זהה בגין אותן פעולות בחלקת המבקש.

לטענת המבקש, בהתאם לעקרון פומביות הדין לפי תקנה 4(א) לתקנות בית המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: "**תקנות העיון**") יש לאפשר לו לעיין בתיק. המבקש טען כי ההליך נגד הנאשם בתיק התקיים בדלתיים פתוחות, וככל שידוע למבקש, לא ניתן צו איסור פרסום בתיק, ולכן, אין חשש לפגיעה בפרטיות ולא מתקיים טעם מיוחד אשר יש בו כדי למנוע ממנו לעיין בתיק, והפנה לפסק הדין ב-בג"ץ 9474/00 **גל נ' ראש עיריית חיפה ואח'**, פ"ד נט(3) 714 (2004) (להלן: "**פס"ד גל**").

לאור האמור, עתר המבקש לעיין בכתב האישום ובפרוטוקול עדותו בתיק.

תגובת הצדדים בתיק

2. המאשימה לא התנגדה לבקשת העיון, אך, עמדה על כך שהעיון יוגבל רק למסמכים המבוקשים, קרי, כתב האישום ופרוטוקול עדות המבקש.

3. הנאשם טען כי אין קשר בין תיק דנן לכתבי האישום האחרים, וכי עניינו של המבקש שונה בתכלית מעניינו של הנאשם, וכי בשלב זה ניתן להיעתר לבקשת העיון אך לגבי פרוטוקול עדות המבקש.

דין והכרעה

4. המבקש הינו עד תביעה בתיק, ועדותו מטעם המאשימה נשמעה ביום 29.3.16.

אין מחלוקת בין הצדדים כי יש ליתן למבקש רשות עיון בפרוטוקול עדותו. יחד עם זאת, קיימת מחלוקת בין המבקש לנאשם בדבר זכות עיון המבקש גם בכתב האישום בתיק, כאשר המאשימה אינה מתנגדת לכך.

5. עקרון פומביות הדין זכה למעמד חוקתי ועוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה. זכות העיון בתיקי בית משפט של מי שאינו בעל דין נגזרת מתקנה 4 לתקנות העיון. הכלל הוא כי כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיין בתיק בית משפט, ובלבד שהעיון אינו אסור על פי דין. קרי, אין המדובר בזכות מוחלטת אלא יש לקבל את רשות בית המשפט לעיון.

תכלית תקנה זו באה להגן על פרטיות בעלי הדין ותקינות ההליך המשפטי, תוך איזון חופש המידע בהתאם לעקרון פומביות הדין, כאשר הכלל הוא כי:

"בהיעדר הסבר קונקרטי באשר לפגיעה העלולה להיגרם כתוצאה מחשיפתם של מסמכים ספציפיים, יש לאפשר את העיון, שכן "מעקרון פומביות הדיון וחופש המידע נובע שבהיעדר טעם מיוחד המונע זאת רשאי כל אדם לעיין בתיקי בית-המשפט".
בג"ץ 1447/03 פנים - להתחדשות יהודית בישראל נ' שרת החינוך, החלטה מיום 1.11.2004 (2004).

בהתאם לתקנה 4(ד) לתקנות העיון, נקבע בפסיקה כי בטרם תינתן רשות לצד שלישי לעיין בתיק בית משפט, על בית המשפט להפעיל מבחן תלת-שלבי. ראשית, יש לבחון האם קיים איסור בדין לעיין בחומר המבוקש. שנית, יש לבחון האם העיון מוצדק, כאשר הנטל למניעת העיון מוטל על כתפי המתנגדים. שלישית, יש לבחון את האופן בו תינתן רשות העיון תוך פגיעה מידתית ככל שאפשר בזכויות המתנגדים לעיון, תוך שמירה על הקצאת משאבי בית המשפט בצורה סבירה (רע"א 943/15 קליין נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ פסקאות 5 ו-11 (23.6.15)).

6. אחיל, עתה, את המבחן התלת-שלבי על עניינו.

ראשית, לא מצאתי, ואף לא נטען על ידי מי מהצדדים, כי קיים איסור על פי דין לעיון המבוקש.

שנית, כאמור, הנטל להוכיח כי יש למנוע את העיון המבוקש מוטל על כתפי המתנגד לכך. בעוד המבקש סבור כי יש בעובדות כתב האישום כדי להועיל להגנתו במסגרת ההליכים הפליליים העומדים ותלויים נגדו, ומטרת העיון הינה למעשה ביסוס טענתו בקשר לפעולת הרשות המוסמכת, התנגדות הנאשם נסמכת רק על הטעם כי אין עניינו של המבקש דומה כהוא זה לעניינו של הנאשם.

בנוסף לזאת, לא נטען כי קיים איסור על פי דין לעיון ואף לא הועלו טעמים אחרים אשר יש בהם כדי לפגוע בעניינו של הנאשם או בעניינם של אחרים. אדרבא, נראה כי העיון המבוקש דרוש לצורך התגוננות ראויה של המבקש נגד ההליכים הפליליים המתנהלים נגדו.

ודוק, בתיק דנן הסתיימה פרשת התביעה ונקבעו מועדים לשמיעת פרשת ההגנה, ועל כן, אין חשש מהשפעה על עדי תביעה אם תיעתר הבקשה לעיון בכתב האישום. כל שמבוקש הינו לעיין בכתב האישום על מנת לבחון את התנהלות הרשות המוסמכת בהתאם לכתבי האישום האחרים, כנטען על ידי המבקש.

שלישית, מצאתי כי הבקשה הינה סבירה בנסיבות העניין, ואינה מכבידה יתר על המידה על מי מבעלי הדיון.

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, לא מצאתי כי קיימים טעמים המצדיקים הימנעות ממתן רשות לעיון, והמסקנה היא כי יש לאפשר את העיון לאור עקרון פומביות הדיון והזכות להליך הוגן.

לסיכום

7. נוכח האמור לעיל, ניתנת רשות למבקש לעיין בכתב האישום ובפרוטוקול הדיון מיום 29.3.16, בו נשמעה עדותו בתיק.

לצורך מימוש זכות העיון, יפעל המבקש בהתאם לתקנה 4(ז) לתקנות העיון.

המזכירות תשלח עותק החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י"ג תמוז תשע"ו, 19 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

חתימה